PRIMORSKI DNEVNIK

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE ZA SLOVENSKO PRIMORJE

UREDNIŠTVO IN UPRAVA trg GOLDONI 1, I. NAD.
Telefoni: Uredništvo 93-806 in 93-808 — Uprava 93-807
Rokopisi se ne vračajo.
OGLASI pri Upravi od 8.30 do 12 in od 15 do 18 - Tel. 93-807
CENE OGLASOV: Za vsak mm višine v širini enega stolpca: trgovski 20 lir, finančni in pravni 35 lir, osmrtnice 30 lir.
NAROČNINA
Cona A: mesečna 172, četrtletna 510, polletna 1000, celoletna 1980 lir; Cona B: 120, 350, 700, 1380 jugolir; FLRJ: 55, 165, 330, 650 din.
Čekovni račun na ime «Ljudska založba»: Trst 11-5156; Reka 45-301; Ljubljana 20-016.

Leto III - Cena 8 lir - 5 jugolir - 2.50 din | TRST sobota, 14. junija 1947 | Poštnina plačana v gotovini Spedizione in abbon. postale | Štev. 617

FRANCIJA RATIFICIRALA MIROVNO POGODBO Z ITALIJO

Bidault o Trstu - Za ratifikacijo je glasovalo 510 poslancev

Pariz, 13. (AFP.) — Popoldanska seja parlamenta je bila posvečena ratifikaciji mirovne pogodbe z Italijo, sklenjene dne 10. februarja t. l. Najprej je govoril poslanec Gorse kot poročevalec komisije za zunanje zadeve. Za njim je povzel besedo zunanji minister Bidault, ki je ugotovil, da gre v tem primeru za mirovno pogodbo, sklenjeno na načelih pravice in ne maščevanja, da so štiri velesile dovolile mnoge koncesije in da je zlasti treba vpoštevati, da so bile francoske ozemeljske zahteve napram Italiji zelo skromne, da je bil glede Julijske kranjine sprejet od Francozov predloženi načrt, da je francoska vlada naklonjena stališču, da ostanejo bivše italijanske kolonije pod italijansko upravo in da Francija ni zahtevala od Italije reparacij.

Končno je raznim poslancem ponovno odgovoril Bidault ter dejal, da Italija, zahvaljujoč se Franciji, lahko smatra, da ni izgubila Trsta, da sedanja rešitev ni popolna, vendar človečanska, v kolikor je bilo nezadovoljstvo razdeljeno na dva enaka dela. Bidault je priporočal ratifikacijo mirovne pogodbe, nakar je bila ista sprejeta s 510 glasovi. Vse parlamentarne skupine razen malih izjem, ki so se vzdržale, so glasovale za ratifikacijo.

Kaj bo s pomočjo ZDA Evropi?

Washington, 13. (AFP) — Kakor znano, je zunanji minister Marshall v svojem zadnjem govoru na harvardski univerzi izjavil, da je Amerika pripravljena pomagati Evropi pri obnovi in da naj evropske države posamezno ali skupno predložijo Ameriki svoje tozadevne zahteve in načrte. V smislu ameriškega načrta bi Amerika v treh do štirih letih priskočila na pomoč s približno 24 milijardami dolarjev. Nekateri krogi sicer dvomijo, ali bo ameriška vlada prejela od kongresa takšne kredite, zlasti ko je republikanska večina malo naklonjena načrtu, doprinesti žrtve za obnovo Evrope.

V političnih krogih okoli Wallace-a se pojavlja bojazen, da predstavlja ta navidezno gospodarski načrt samo željo Amerike, organizirati Evropo v smislu svoječasnih izjav Churchilla, ki je zadel na odločen odpor ameriške opozicije z Wallacejem na čelu, in tudi Sovjetske zveze.

Glede Marshallovih predlogov je glavni tajnik OZN Trygve Lie izjavil tisku, da je smatrati ameriško gospodarsko pomoč koristno za Evropo in da upa, da bo posebna evropska gospodarska komisija napravila načrt za obnovo Evrope. Albanija, Avstrija, Češkoslovaška, Finska, Grčija, Jugoslavija, Poljska, Madžarska in Italija so svoje potrebe za leto 1947. ocenile na 11 milijard dolarjev, za katere imajo samo 7 milijard kritja.

Zopet Bevinov govor

London, 13. (AFP) — Zunanji minister Bevin se je v svojem govoru na banketu, ki ga je njemu na čast priredilo združenje zunanjega tiska, je izjavil, da je prepričan, da bo prišlo do ustanovitve izvoljenega svetovnega parlamenta. V nadaljnih izvajanjih je poudaril željo za čim večji sporazum med Anglijo in Sovjetsko zvezo.

Noel Baker pojde v Prago

Praga, 13. — List «Prace» poroča, da v Pragi pričakujejo za nedeljo prihod britanskega letalskega ministra Noel Bakerja, ki je v Beogradu otvoril razstavo angleške knjige. Ostal bo v Pragi dva dni.

Noel Baker otovoril razstavo v Beogradu

Beograd, 13. (Tanjug) — Britanski minister za letalstvo Noel Baker je danes zjutraj položil na grob neznanega junaka na Avali venec.

Popoldne so na beograjski univerzi, ki je bila okrašena z jugoslovanskimi in angleškimi zastavami, odprli razstavo angleške knjige. V otvoritvenem govoru je Noel Baker poudarjal doprinos Jugoslavije v borbi proti hitlerjevski Nemčiji in je nato omenil važnost knjige za razumevanje med narodi in za napredek človeštva.

V Italiji se kregajo

Rim, 13. — Po govorih nekaterih demokristijanskih poslancev je že prvi dan zasedanja konstituante napadel vlado poslanec Labriola, ki je opozoril, da so že tekom vladne krize krožile vesti o zunanjih vplivih na italijansko politiko. Izjavil je, da bo glosoval proti vladi. Drugi dan je nastopil socialist Morandi, ki je očital vladi, da v svoji gospodarski politiki zastopa interese privilegiranih slojev in da je prišlo do posojila 100 milijonov dolarjev od Import-Export banke samo vsled tega, ker je De Gasperi izločil iz sedanje vlade komuniste in socialiste. Pri tem očitku je postal De Gasperi nervozen in je zavračal Morandijeve izjave. Do splošnega razburjenja pa je prišlo, ko je komunist Cerreti očital notranjemu ministru Scelbi, da je telefonično preprečil preiskave o nekih nepravilnostih pri *Sepralu v Padovi*. Scelba je zahteval dokaze in končno je po par ur trajajočem kričanju prišlo do sklepa, da bo poslanec Cerreti predložil za svoje trditve dokaze predsedniškemu uradu in da bo nato predsednik vlade podal po zaslišanju ministra Scelbe posebno poročilo parlamentu.

Že po teh dogodkih zanima javnost, kako bo vlada premagala še večje bodoče težkoče in ali bo imela v zbornici potrebno večino. Gotovo je, da bodo proti vladi glasovali poleg socialkomunistov tudi akcionisti in demolaburisti. Se neodločeni so tako republikanci, kakor tudi Saragatovci.

SLOVANSKA IDEJA

pomeni utrditev demokracije

Izjave češkoslovaškega obrambnega ministra generala Svobode v Beogradu

Beograd, 13. (Tanjug) — Jugoslovansko-češkoslovaško kulturno društvo je priredilo kosilo v čast poveljnikov češkoslovaške vojske, ki so na obisku v Jugoslaviji. Podpredsednik prezidija Ljudske skupščine Josip Rus je imel govor, v katerem je poudaril, da je obisk predstavnikov češkoslovaške vojske izzval veliko veselje med jugoslovanskim ljudstvom. Dejal je, da prihaja prijateljstvo, ki se je skovalo v vojni med češkoslovaškimi in jugoslovanskimi borci, do izraza s tem obiskom. Ugotovil je tudi vedno trdnejše bratstvo med narodi obeh držav in tesno sodelovanje, ki ima namen zagotoviti neodvisnost in demokracijo v obeh državah.

General Svoboda je izjavil: «Prišli smo kot predstavniki češkoslovaške vojske, da še bolj utrdimo naše sodelovanje v duhu pogodbe o prijateljstvu in vzajemni pomoči. Mi, slovanski narodi, naravnost in odkrito izjavljamo vsemu svetu, da naše sodelovanje ni naperjeno proti nikomur. Slovanska ideja je utrditev demokracije, človečanskih zakonov in svetovnega napredka.

Želimo zgraditi pravičen in trajen mir in ne bomo nehali poudarjati potrebe po sodelovanju med vsemi narodi sveta.

Slovanske države za delovno ljudstvo

Praga, 13. (Tanjug) — Na poljedelski konferenci slovanskih držav v Marijanskih Laznih so vsi delegati izrazili željo po čim tesnejšem sodelovanju, ki naj pripomore k zvišanju poljedelske proizvodnje in s tem k zboljšanju življenjske ravni delovnega ljudstva slovanskih držav.

Na včerajšnji seji so sovjetski, jugoslovanski, poljski in bolgarski predstavniki obrazložili gospodarske načrte njihovih držav.

Mučili, mrcvarili, streljali, klali in požigali so nas...

KOMANDA KARABINJERJEV 21. PEŠ. DIVIZIJE «GRANATIERI DI SARDEGNA» je pod številko 3/4 tajno — z dne 1. maja 1942 v XX. letu fašistične dobe javila svojim predpostavljenim, da je bila dne 1. maja 1942 od 7.15 izvršena ustrelitev talcev: ERNESTA EJPERJA, uradnika in GAŠPERINA MIRKA, brivca.

Na tem dopisu, ki ga je podpisal kapitan Vito Guarriglia, poveljnik karabinjerjev, je s svinčnikom pripisana pripomba:

«Ernesto prima di morire ha detto in francese:
„Libertà, che è sì cara,
come sa, chi per lei la vita rifiuta."»

To pomeni:

«SVOBODA, KI TAKO JE DRAGA,
KOT VE LE TA, KI ZANJO DA ŽIVLJENJE».

Te Dantejeve besede iz največje pesnitve italijanske književnosti («Divina Commedia», «Vice» verz 70 do 72) je TALEC EJPER ERNEST vrgel svojim italijanskim morilcem v obraz, hoteč s tem dokazati, da stoji više kakor oni, ki mislijo, da s streljanjem nosijo po svetu 2.700-letno kulturo svojega naroda.

* * *

Vojni zločinci, morilci, požigalci pa še danes hodijo svobodno po Trstu in Gorici in tožijo urednike demokratičnih tržaških časopisov.

V dokaz temu prečitajte spodnji članek.

Odbor kongresne stranke sprejema delitev stranke

Novi Delhi, 13. — Podkralj Mountbatten je z letalom odpotoval v Simlo. Imenoval je posebno komisijo, ki bo določila meje med Pakistanom in Hindustanom. Načrt o razdelitvi Indije bodo začeli izvajati ob njegovem povratku v Novi Delhi 23. t. m.

Glavni odbor kongresne stranke je pripravil priporočila za glavno skupščino kongresa. Odbor priporoča sprejem načrta za razdelitev Indije.

Agencija Tass poroča, da se bo ustavodajna skupščina Pakistana sestala prvič 1. julija. Domnevajo, da bo začasna prestolnica Pakistana mesto Kalachi.

Ista agencija poroča, da se hindujski kapital seli iz bodočega Pakistana v Hindustan. Računajo, da znaša hindujski kapital, ki je vložen v industriji in trgovini Pakistana, 2 milijardi in 500 milijonov rupij.

Vafdisti obtožujejo egiptsko vlado

Kairo, 13. — Vafdistična stranka je izdala proglas, s katerim obtožuje egiptsko vlado, da se na razne načine izgovarja in zavlačuje predložitev egiptskega vprašanja Varnostnemu svetu. Proglas pravi tudi, da bo vafdistična stranka nadaljevala borbo proti angleško-egiptski pogodbi, kakor tudi proti vsem dogovorom, ki bi bili za državo nesprejemljivi. Stranka želi vzpostaviti stike z demokratičnimi državami, da jih informira o položaju

Tsaldaris prizna, da je lagal

Razkrinkano podlo klevetanje Jugoslavije, Bolgarije in Albanije - Aretacije grških sindikalnih voditeljev - Nove usmrtitve demokratov - Sofianopulosove izjave - Visoka morala demokratične vojske

Atene, 13. Vojaške oblasti poročajo o novih obsežnejših operacijah na Olimpu in drugih krajih. Pri tem uporabljajo 20 polkov ter nekaj oddelkov mornarice in letalstva. Danes bo v Volos, kjer je glavni štab vladnih čet, odpotoval grški kralj. Poročajo, da so tjakaj prispeli tudi britanski vojaški ataše ter številni britanski in ameriški višji častniki.

Zunanji minister Tsaldaris je v parlamentu izjavil, da v Grčiji ni več reda in da je ta v vojnem stanju. V razgovoru z ameriškimi novinarji je Tsaldaris izjavil, da je položaj v Grčiji zelo resen, posebno na severni meji, kjer «se zbirajo znatne anarhistične sile, da bi napadle Grčijo».

Levičarski tisk poudarja, da imajo Tsaldarisove izjave namen opravičiti izkrcanje ameriškega vojaštva v Grčiji, ki ga je bila po informacijah grških novinarjev grška vlada ponovno zahtevala.

Izjave ameriškim novinarjem so povzročile veliko razburjenje, posebno še, ker je Tsaldaris dejal, da pripravljajo napad na Grčijo skupno z mednarodno brigado tudi Bolgarija, Jugoslavija in Albanija.

V razgovoru z grškimi novinarji je Tsaldaris potrdil, da je ameriškim novinarjem res podal omenjene izjave. V veliko začudenje vseh novinarjev pa je pristavil: «Zelo verjetno je, da te izjave ne odgovarjajo dejstvom; namenjene so samo inozemstvu in ne Grčiji. V interesu države je večkrat potrebno zunanjemu svetu izjaviti stvari, o katerih ni mogoče govoriti v notranjosti države. Za vse stvari na tem svetu obstojata dve prizmi. Gledati je treba dogodke skozi eno prizmo ali drugo, kakor bolje kaže za državo.»

Vsi listi z začudenjem komentirajo to izjavo. «Elefteria» piše, da se je Tsaldaris poslužil političnih zvijač. List ironično pristavlja, da so bili celo Tsaldarisovi vladni tovariši presenečeni nad njegovo «spretnostjo».

Agencija Tass poroča, da je 11. t. m. policija aretirala šest sindikalnih voditeljev. Vojaško sodišče je obsodilo na smrt voditelja kmečke stranke Kostasa Aridasa, ki je bil znan voditelj odporniškega gibanja med okupacijo; 10. t. m. so ga v Lamiji ustrelili skupno z drugimi šestimi osebami.

Bivši grški zunanji minister Sofianopulos, ki je sodeloval pri dogovoru v Varkizi, je poslal listu «Le Monde» pismo, v katerem pravi, da bi pri današnjem stanju stvari bilo potrebno priti do novega yarkiškega dogovora na osnovi uspešnih mednarodnih jamstev. Izjavlja tudi, da so za prekršitev tega dogovora odgovorne razne grške vlade, ki so sledile Vulgarisovi vladi. Sofianopulos zaključuje, da bo lahko samo vlada, ki bo uživala zaupanje grškega ljudstva in v kateri bodo možje, ki se v preteklosti niso kompromitirali, lahko privedla Grčijo do pomirjenja, s tem da bo izvedla amnestijo in pripravila pravične volitve.

Bivši voditelj britanske misije v Solunu Shepherd je izjavil, da je morala demokratične vojske zelo visoka. Dejal je tudi, da je Velika Britanija razširila svojo pomoč grški vladi v njeni borbi proti demokratični vojski, s tem da ji je poslala vojaške misije, moderno orožje in vojaštvo, ki so ga razporedili po raznih krajih v oporo vladnim četam. Shepherd je končno dejal, da zahteva Grčija mir, splošno amnestijo in vlado, v kateri bodo zastopane tudi levičarske stranke.

Jasen Tildyjev odgovor lordu Vansittartu

Budimpešta, 13. (AFP) — V angleški visoki zbornici je lord Vansittart v včerajšnji debati izjavil, da izvajajo Rusi proti predsedniku madžarske republike nekak pritisk. Madžarski predsednik Tildy je v posebnem obvestilu za tisk odgovoril, da je deloval vselej svobodno in da se je tudi sprememba zadnje vlade izvršila v ustavni obliki. Prav tako je zanikal vesti, ki so krožile, češ da se nahaja pod nadzorstvom policije in vojaških oblasti. Predsednik Tildy obžaluje, da so take vesti prišle potom lordske zbornice v javnost.

Ameriški opazovalci smatrajo, da je prezgodaj napovedovati, ali bo Amerika predložila vprašanje o spremembi madžarske vlade v razsodišče OZN. Ameriško zunanje ministrstvo bo vsekakor počakalo prej sovjetski odgovor na ameriško noto.

Ameriški zastopnik v zavezniški nadzorstveni komisiji za Madžarsko je izročil generalu Sviridovu noto, v kateri predlaga ustanovitev tričlanske komisije za pregled podatkov o kazenskem procesu proti Beli Kovaczu. Izvod navedene note je bil izročen tudi madžarski vladi potom ameriškega poslanika v Budimpešti in angleški ter sovjetski vladi potom ameriških poslanikov v Londonu, odnosno v Moskvi.

Nota očita sovjetskim oblastem vmešavanje v notranje madžarske zadeve in pridržuje Ameriki pravico podvzeti vse mere, ki jih bo smatrala z ozirom na sedanje okolnosti za potrebne.

Vladni podpredsednik Szakasics je na prehodu skozi Pariz dopisniku «France Presse» izjavil, da visoko ceni zadržanje francoske vlade v pogledu zadnjih madžarskih dogodkov.

Voščila Prezidija FLRJ angleškemu kralju

Beograd, 13. (Tanjug) — Predsednik prezidija Ljudske skupščine FLRJ dr. Ivan Ribar je včeraj poslal kralju Velike Britanije Juriju VI. voščila ob njegovem rojstnem dnevu.

Jugoslovanska razstava v Moskvi

Moskva, 13 (Tanjug) — V Puškinovem državnem muzeju so odprli razstavo jugoslovanskega slikarstva in kiparstva ob navzočnosti sovjetskih osebnosti in velikega števila sovjetskih umetnikov ter članov jugoslovanskega poslaništva in jugoslovanskih umetnikov, ki so za to priložnost prišli v Moskvo.

Ženska delovna brigada v Splitu

Split, 13. (Tanjug). — V Splitu so sestavili žensko delovno brigado 600 žensk. Brigada, ki nosi ime Anke Ljubič, ki so jo leta 1943 ustrelili v Zagrebu, se bo udeležila obnovitvenih del in gradnje novih cest v bližini mesta.

Kongres Ljudske mladine v Ljubljani

Ljubljana, 13. (Tanjug) — Včeraj se je začel III. kongres Ljudske mladine Slovenije. Slovesni otvoritvi so prisostvovali številni delegati Slovenije, predstavniki iz Slovenske Koroške, Julijske krajine in Trsta ter delegati vseh ljudskih republik Jugoslavije. Predsednik vlade LR Slovenije Miha Marinko je skupščino pozdravil v imenu LR Slovenije in v imenu Izvršnega odbora Osvobodilne fronte Slovenije.

Predsednik Ljudske mladine Slovenije je govoril o uspehih in delu slovenske mladine pri obnovi države. V zadnjih dveh letih je mladina Slovenije prostovoljno napravila 2.615.000 delovnih dni. S kongresa so poslali pozdravne brzojavke maršalu Titu.

PARIZ. — Svetnik jugoslovanskega veleposlaništva Dušan Sakota je izjavil, da bo jugoslovanska vlada prisiljena podvzeti odločne diplomatske korake, če ne bodo ZDA in Velika Britanija spremenile zadržanja glede vprašanja jugoslovanskih vojnih zločincev in ne bodo izpolnile prevzetih obveznosti.

Požigalec Stanta toži tovariša Gasparinija

Hiše so gorele, cele vasi so bile uničene, ljudi so streljali kot pse, v taboriščih so moški, ženske in otroci umirali od mraza in lakote; pod šotovi so v dežju in blatu naše matere rodile otroke, ki so še isti dan umrli.. Danes pa ljudje, ki so kot oficirji služili temu uničevalnemu stroju, tožijo antifašiste, ker so se spričo njihove fašistične doslednosti spomnili njihove kriminalne preteklosti. Danes smo prišli že tako daleč, da fašisti tožijo, partizani pa se morajo zagovarjati.

Kdo je gospod Stanta Alojzij? Komisija za ugotavljanje vojnih zločincev in njihovih pomagačev v Sloveniji ga ima v svojem seznamu. Kot oficir italijanske kraljevske vojske je 27. julija 1942. v Otovcu na Dolenjskem ukazal zažgati Veščajevo hišo, odgnati vso živino, odpeljati pohištvo; Veščaj Ano, lastnico hiše, pa je odgnal v novomeške zapore, od koder so jo poslali na Rab v koncentracijsko taborišče.

Kronika pa zopet omenja njegovo ime 30. avgusta 1946., v zvezi s šovinističnim napadom na dopisnika Anselma, ki so ga fašisti v zverinskem napadu zabodli in pohabili. Ko je ležal v krvi, je tudi Stanta znesel nad njim svoj bes. Zaradi tega je mož ušaljen in toži.

Razprava se je vršila včeraj na tržaškem sodišču.

O prvem zločinu, izvršenim pod geslom «ordini sono ordini», so dramatično pričale Veščaj Ana, njena hčerka in njena sestra Anderlug Amalija, ki vse Stanto osebno poznajo. Veščaj Ana ga je na kolenih prosila, naj jim prizanese. «Ordini sono ordini», so bile njegove besede.

O drugem nečastnem dejanju je pričala uradnica «Ljudske založbe», ki je v krvi ležečemu Anselmu nudila prvo pomoč. Taka so dejstva.

O vsem tem gospod Stanta nič ne ve. Glede prvega dogodka prizna sicer, da vse priče pozna, a — glej slučaj — vprav tistega dne se je mož nahajal v bolnici, in pričam se je baje sanjalo, da je bil mož zraven, ko je hiša gorela, živina mukala, vsi v solzah, ko so Ano odgnali v zapor in kasneje na Rab. Vse same sanje. Glede drugega dogodka pa se gospod Stanta prav dobro spominja, da je bil prat takrat v... kavarni.

O razbremenilnih pričah, ki jih je gospod Stanta privedel s seboj iz Gorice, ne bomo govorili. Zadostuje nam to, kar je o njih mimogrede vprašal neki gospod, Goričan, demokrat sicer, čeprav nam ni naklonjen, ko jih je videl zbrane na hodniku sodišča «Seli tu zbira ves goriški škvadrizem?».

Pod težo obremenilnih dokazov se je celo sam predsednik sodišča večkrat nehote zmotil in tožitelja pogostoma nagovoril z obdolžencem. Razpravo so preložili na prihodnji petek.

Odvetnik dr. Braun, ki brani tov. Gasparinija, je gospodu predsedniku zastavil povsem umestno vprašanje, če ni mogoče slučaj, da se proti tožitelju uporabijo določbe, ki jih predvideva uredba Zavezniške vojaške uprave o kaznovanju vojnih zločincev in kolaboracionistov.

Mnenja smo, da bi bil to edino pravilen zaključek te razprave.

Načrt nove ustave ČSR

Praga, 13. (CTK) — Pododbor narodne skupščine, ki pripravlja novo ustavo, je razpravljal o pravicah predsednika republike. Član pododbora, komunist Prochazka je predlagal, naj se v novo ustavo vnese določba, po kateri se na predsednika Beneša ne bo nanašala določba, ki pravi, da ne more noben predsednik biti izvoljen več ko dvakrat. Ustava iz leta 1920 je podobno izjemo napravila za predsednika Masaryka.

Nova mongolska republika

Nanking, 13. — Radio ljudske vojske poroča, da so ustanovili novo avtonomno mongolsko vlado v Wutanu 80 km severno od Chih-Fenga. Nova vlada nadzoruje petino ozemlja jeholske pokrajine. Prva avtonomna mongolska vlada je bila ustanovljena v Wang-Yeh-Miao v severni Mandžuriji.

Agencija Tass uradno zanikuje, da so bila pri incidentu na mongolsko-kitajski meji udeležena sovjetska letala.

NOVA STAVKA V PARIZU

Stavkajo nameščenci občinskih uradov tudi v Alžiru in Maroku za zvišanje mezd

Pariz, 13. (AFP) — Komaj se je polegla stavka železničarjev, že je nastal nov mezdni spor v kategoriji nameščencev pri mestnih javnih uradih. Tu je izbruhnila v Parizu splošna stavka. Delajo samo odseki: policije, gasilcev, v bolnicah, na podzemni železnici in v uradu za izdajanje živilskih nakaznic.

Prav tako funkcionira delo na živilskem trgu, popolnoma pa je zastalo *čiščenje ulic*. Nameščenci, ki so organizirani v udruženju krščanskih delavcev, se stavke niso udeležili.

Tisk in javno mnenje se s tem v zvezi vprašujeta, kdo bo plačal končni račun teh stavk. S tem da hoče vlada dobiti s povišanjem železniških tarif kritje za deset milijard izrednih izdatkov, ki so potrebni za zvišanje mezd železničarjev, ki so komaj prenehali stavkati, je vlada prenehala z začrtano gospodarsko politiko, ko se je odločila, da ne bo dopustila nobenega zvišanja cen in tudi nobenega zvišanja mezd in plač.

Kot nadaljnja posledica zadnjih stavk je nastopilo vprašanje o tako zvani stavkovni pravici. Neka parlamentarna grupa poskuša omejiti delavstvu to njegovo osnovno pravico. Priznati je treba, da je delavstvo v svoji preteklosti izvojevalo večino svojih političnih in socialnih pravic le z uveljavljanjem stavkovne pravice. Zaradi tega je izvršni odbor glavnega združenja delavcev v posebnem proglasu zavzel svoje stališče, v katerem se protivi vsakemu zmanjšanju stavkovnih pravic, oz. vsakemu zunanjemu pritisku v sindikalnem sektorju.

Na političnem polju se je zvršil važen dogodek v tem, da je odstopil Ives Dechezelles kot pomožni tajnik socialistične stranke. Njegov odstop je posledica krize, ki vlada pri centralnem uradu socialistične mladine. Kakor je znano, je osrednja socialistična organizacija naveden urad razpustila in sicer iz razloga, češ da so posamezniki v tem uradu sodelovali s trockisti, da so pokazali svojo strankarsko nedisciplinarnost in podobno. Medtem ko večina mladinskih sekcij zahteva odstopanje mladinskega kongresa, je Dechezelles v znak protesta zaradi razpustitve mladinskega socialističnega urada odstopil.

V znak solidarnosti z nameščenci občinskih uradov stavkajo nameščenci iste kategorije tudi v Alžiru in Maroku. V Oranu so se jim pridružili tudi uradniki in tehnično osebje cestnih železnic ter poljski delavci. Tudi tukaj zahtevajo zvišanje mezd.

V Bourgasu se je pričel proces proti generalu Berlonu, sodelavcu Vichyskega režima.

Sporazum o Koreji

Phyongyang, 13. (Tass) — Večina voditeljev političnih strank in demokratičnih organizacij kakor tudi ljudske množice na severni Koreji so z zadoščenjem sprejeli sporazum mešane sovjetsko-ameriške komisije za Korejo in upajo, da bo možno sestaviti pravo demokratično vlado za združeno Korejo brez reakcionarjev.

Eksplozije v Haifi

Jeruzalem, 13. (AFP) — Včeraj sta nastali v središču Haife dve močni eksploziji. V prostore agencije «Reuter» v Tel Avivu so vdrli trije oboroženi možje ter odnesli telefonske aparate, pisalne stroje in 1 ciklostil.

200.000 pomorščakov v ZDA prozi s stavko

New York, 13. — Pet pomorskih sindikatov, ki štejejo skupno 200.000 članov, grozijo s stavko od polnoči 13. t. m. Sindikati, ki so vsi včlanjeni v CIO (Confress of Industrial Organisation), obtožujejo lastnike paroplovnih družb, da ovirajo pogajanja za obnovo kolektivnih pogodb. Če ne bo do polnoči prišlo do sporazuma, se bo stavka začela.

Obsedno stanje v Santiago

Santiago, 13. — Zaradi neredov, ki so nastali med stavko avtobusnih vozačev, so proglasili po vsej pokrajini Santiago za en mesec obsedno stanje.

RIM. — Nov izvršni odbor italijanske splošne zveze dela šteje 3 komunistov, 2 socialista in 1 demokristiana. V tajništvu so komunist Di Vittorio in Bitossi, socialista Santi in demokristjan Pastore.

POZIV GRŠKI VLADI

Svetovna sindikalna zveza poziva grško vlado, naj izpusti grške sindikaliste in naj dovoli svobodno sindikalno delovanje

Praga, 13. — Glavni svet svetovne sindikalne zveze je sinoči razpravljal o poročilu glede položaja sindikalnega in delavskega gibanja na Japonskem in Koreji. Komisija, ki je v marcu in aprilu obiskala Japonsko, poroča, da je tamkajšnji položaj mnogo težji kakor v Nemčiji. Sovjetski, kitajski in ameriški delegati so obtožili ameriške okupacijske oblasti, da ne kažejo nobenega razumevanja za japonsko delavsko gibanje.

Današnja seja je bila posvečena položaju v Grčiji. Sprejeli so resolucijo, ki zahteva od sedanje grške vlade, naj dovoli sklicanje kongresa grškega sindikalnega gibanja, naj izpusti na svobodo grške sindikaliste, ki so v zaporu, in naj dovoli svobodno sindikalno delovanje v državi.

Gledé Španije so sklenili, da bodo fond, ki so ga pripravili z raznimi zbirkami, namenili za pomoč španskim borcem v Španiji.

Napad grških letal na jugoslovansko ozemlje

Beograd, 13. (Tanjug) — Davi ob 5. uri sta dve grški letali leteli v višini 300 do 500 metrov blizu Dojranskega jezera nad jugoslovanskim ozemljem in tam krožili približno 25 minut. Nato sta obstreljevali jugoslovansko obmejno postojanko, pri čemer je bil poveljnik ubit, en vojak in telegrafist pa ranjena. Na istem področju sta blizu neke vasi od grške meje priletela dva topovska izstrelka.

KRMARJI LIRE IN NJIHOVI POMOČNIKI

Ko je Svet zunanjih ministrov na newyorškem sestanku določil 10. februar kot dan podpisa mirovnih pogodb z Italijo in sateliti Hitlerjeve Nemčije, so svetovne poročevalske agencije razširile vest, da bo Svobodno tržaško ozemlje prav ta dan dobilo guvernerja in tudi svojo valuto. Mi smo tedaj opozorili javnost, da so vse te vesti, v kolikor je šlo za novo valuto, preoptimistične, saj je moralo biti vsakomur jasno, da se tako zapleteno vprašanje, kakor je prav vprašanje vpeljave nove valute, ki je povezano z vsem gospodarskim življenjem in državnimi financami, ne da rešiti kar čez noč. In kdo naj bi ga rešil in prevzel odgovornost za kakšno koli rešitev, ko STO še ni imelo niti lastne vlade in se sploh ni konstituiralo?

Med tem časom so minuli meseci in meseci in danes nimamo še niti guvernerja, ne začasne vlade, ki jo predvideva Tržaški statut, da ne govorimo o Ljudski skupščini, ki je predvsem poklicana, da po javni in svobodni razpravi odloči tudi o tem vprašanju. Že davno je prišlo v javnost mnenje Mednarodne finančno-gospodarske komisije, ki je preučevala tržaške finance, o valutnem vprašanju in tržaški tisk ga je tudi objavil kmalu po moskovski konferenci. Poročali smo tedaj, da je komisija nasvetovala previdnost: najprej treba ustanoviti lastno emisijsko banko; nato si zagotoviti potrebno rezervo v zlatu in devizah in v ta namen, če treba, najeti posojilo pri državah tržaškega zaledja ali pri Organizaciji Združenih narodov; poleg tega treba spraviti v ravnovesje državni proračun in mednarodno plačilno bilanco. Dotlej naj ostane na STO-ju še dalje v toku italijanska lira.

Kakor rečeno, so ti predlogi Mednarodne finančno-gospodarske komisije, v kateri so bili predstavniki Sovjetske zveze, Združenih držav, Velike Britanije in Francije, bili že znani tržaški javnosti. Zato bi nam ne bilo lahko odgovoriti na vprašanje, zakaj jih zdaj pogreva «Giornale di Trieste», ko bi ne bil njegov finančni izvedenec prepletel svojih izvajanj z osnovno mislijo: z velikim zadoščenjem, da bo italijanska lira še dolgo krožila na Svobodnem ozemlju. On je prepričan, da bo Varnostni svet, ki jamči za neodvisnost STO-ja in izvedbo Tržaškega statuta, dovolil «da bo čolnič lire še dolgo plul po nevarnih vodah tržaškega, gospodarsko-finančnega stanja», ker Svet «ceni mornarske sposobnosti Italijanov.»

Dvomimo, da so Tržačani, ki pozorno sledijo razpravam v italijanskih listih in posvetovanjem prvih specialistov v predsobi «težkega bolnika» (kakor je sam De Gasperi označil liro) in ki na lastni koži občutijo dan za dnem vse večje dobrote neprestanega padanja lire, tako navdušeni za odlašanje rešitve valutnega vprašanja in da so tako brezskrbno svoje imetje in svoj zaslužek zaupali krmarjem «čolnica» lire. Pretrda je življenska borba in premalo prepričevalno je izpričevalo, ki so si ga izstavili tako slavljeni krmarji lire v zadnjih dveh letih po osvobojenju.

Leta 1939. je znašal denarni obtok v Italiji 24,4 milijarde, na koncu lanskega leta pa 500 milijard. Aprila 1947. je guverner italijanske narodne banke navedel «približno» še vedno to številko, v resnici pa je bila gotovo mnogo višja. Po uradnih statistikah je indeks uradnih cen na debelo v Italiji znašal decembra lanskega leta 3.179 in maja letos 4,255, ako postavimo za osnovo 100 v letu 1938; indeks resničnih cen na debelo je narastel v decembru na 6.99, v maju pa na 10.1057 (podatki tehničnega odbora skupine Edison, «Sole» 6. junija). Kako naj se tržaški potrošnik navdušuje za sedanje gospodarsko stanje in sedanje plače v lirah, če se je kupna moč lire zmanjšala za 38-krat v primeri s predvojno?

Ceprav ni najnovejšega naraščanja cen kriva samo valutna politika italijanske vlade, v kolikor ga je treba pripisati tudi raznim drugim okolišinam (izredno hudi zimi, pomanjkanju premoga in električnega toka, itd.), je vendar gotovo, da je vlada proti volji demokratično usmerjenih ministrov vodila politiko liberalističnega «naj gre kamor hoče» (laissez faire!), ki ni upoštevala koristi malega človeka. Sestava sedanje vlade, v kateri ne sodelujejo predstavniki izrazito protiljudskih sil, ne daje nikakršne nade, da bi se v bodoče v tem pogledu kaj izpremenilo.

De Gasperi je v svojem poročilu pred Ustavodajno skupščino ugotovil, da se je finančno leto 1946-47 zaključilo na koncu aprila s primanjkljajem 610 milijard in da je v letu 1947-1948 treba računati še vedno s primanjkljajem 312 milijard; plačilna bilanca bo po njegovi izjavi v drugem polletju 1947. pasivna za 350 milijonov dolarjev.

Se druge številke bi lahko navedli v dokaz, da so «italijanski mornarji slabo krmarili čolnič lire», in da v teku dveh let ni so izvedli nobenega odločnega ukrepa, s katerim bi skušali zapeljati čolnič v varnejše vode. V bistvu so se zadovoljevali s trkanjem na vrata Washingtona in so stalno predlagali v eskompt menico namišljenih varuhov evropskega ravnotežja. Do kdaj bo trajala ta igra? Sam Walter Lippmann, znani ameriški publicist, ki sicer ob vsaki priliki tako rad pokaže s prstom na «vzhodno» Evropo, opozarja te dni «zapadno» Evropo, da povprečni Američan želi vedeti, kdaj bo Evropa postavila svoj plan za obnovo in prenehala potreba po ameriških dolarjih.

Dveletna izkušnja z liro po osvoboditvi — da sploh ne govorimo o fašistični finančni in gospodarski politiki v Julijski krajini pred vojno — nikakor ne vliva Tržačanom zaupanja v liro. Oni hočejo lastno valuto, kakor jim je že zagotovljena v Tržaškem statutu, in sicer čimprej, ker jih pisanje nekaterih tržaških listov vedno bolj prepričuje, da se za gospodarskimi utemeljitvami sedanje gospodarske povezanosti z Italijo, poleg skrbi za materialne interese privilegiranih slojev — skrivajo ciljі povsem politične narave.

Zadnja konferenca polkovnika Bowmana

Bedna pokojnina vojnih vdov. Vrnite nam sedež krožka Rinaldi

Včeraj popoldne je bila pri polkovniku Bowmanu običajna novinarska konferenca. Udeležba je bila velika, ker so vsi mislili, da bo ta konferenca zadnja pred odhodom polkovnika.

Na vprašanje novinarjev o vprašanju sprejema novih nameščencev pri javnih ustanovah v smislu odloka ZVU št. 324, obljubljenih živil za Trst, univerze itd. je polk. Bowman svetoval, naj se novinarji obrnejo naravnost na posamezne oddelke ZVU.

Na vprašanje tov. Spadara od «Lavoratora» glede smešno nizkih pokojnin vdovam iz prve svetovne vojne, kačere prejemajo od 500 do 2000 lir mesečno, je polk. Bowman odgovoril, da je ZVU morala obdržati zato tako nizko, ker je to temeljno vprašanje, o katerem začasna uprava ne more sklepati. Dejal je, da bi morale pomagati vdovam občinske podporne ustanove in pristavil, da bi major Kellet lahko dal več pojasnil v tem vprašanju.

Ko je bilo govora o derekvizicijah poslopij, ki jih imajo še vedno zasedene vojaške sile, je polk. obljubil, da se bo zanimal, ali še vedno civilna policija nujno rabi sedež kulturnega krožka Rinaldi v ulici Caprin. Obljubil je, da se bo zanimal za vrnitev tega poslopja in predlagal, naj Sentjakobčani napravijo v tej zadevi nanj pismeno vlogo. Dodal je še, naj ne pošiljajo delegacij, ker izgubija z njimi preveč časa.

Tudi v vprašanju novega zvišanja davkov polk. Bowman ni mogel dati jasnega odgovora, ker mu po njegovih izjavah manjkajo podatki. Ob zaključku je izjavil, da njegova naloga na tem ozemlju ni bila posebno lahka. Nekdo od prisotnih je pripomnil, da bi bila mnogo lažja, če bi se ZVU in g. polk. držal pri upravi bolj demokratskih načel ter gojili tesnejše stike z demokratskim ljudstvom.

Prejeli smo

Podpisane matere z Opčin z ogorčenjem odsojamo vsa mogoča prizadevanja škofa Santina, da bi birmal naše otroke. Naša vera je globoka kot je bila globoka vera naših prednikov, zato ne bomo dovolili, da bi birmal naše otroke škof, kateremu so bili in so še danes Kristusovi nauki le krinka, za katero se skriva fašist, poln mržnje do vsega kar ni njemu slično. V borbi proti fašističnim tiranom, kateri je bil vodja tudi škof Santin, smo žrtvovale matere z Opčin svoje sinove, hčere in može. Onečastili bi spomin vseh naših padlih žrtev, ako bi pustili škofu Santinu podeljevati sv. zakramente našim otrokom. Upamo, da bomo pričakale takega škofa, ki bo dušni pastir po Kristusovih naukih. Takrat bomo skupno z italijanskimi otroci poslale tudi me svoje otroke k sv. birmi.

Sledé podpisi

Procesija na Sv. goro

Za 15. junija je napovedana procesija na Sveto goro, toda brez Marijine podobe. To naj bi bila «zadostilna procesija», ki bo krenila izpod Kostanjevice ob 6. uri in iz Solkana ob 7. uri. Žalostno je, da bodo verniki romali po tolikih letih v svetogorsko svetišče brez svete podobe, ki jih je spremljala v najtežjih dneh.

Razumljivo je, da se verniki ne bodo zadovoljili le s posneto sliko Marijine podobe, niti se ne bodo pomirili vse dotlej, dokler se nam ne vrne svetogorska svetinja, ki je baje shranjena nekje «na varnem».

TRŽAŠKI DNEVNIK

STARŠI IN ŠOLA

Otroci so naši; mi smo odgovorni za njihovo vzgojo; zahtevamo vzgojitelje, ki so vredni našega zaupanja

Kako živo so zadeli zadnji šolski ukrepi ZVU naše starše, kažejo dopisi, ki jih naše uredništvo prejema iz vrst samih staršev. Ta pisma so zgovoren dokaz, da je v naših ljudskih množicah zanimanje za razvoj šolstva zelo močno in da se ljudstvo zaveda, da se bo moglo šolstvo normalno razvijati le tedaj, ko bo zavladal pri nas resnični mir in bo dana možnost svobodnega razmaha. Objavljamo dva dopisa:

Kljub prepovedi prodajanja karšnih koli časopisov prodaja g. katehet Prešeren v šoli v ulici Sv. Frančiška list «Teden», vrši med otroci antikomunistično propagando ter trdi, da komunisti sežigajo cerkve pri nas in tudi v Rusiji. «Cicibana» je prepovedano prodajati v šoli, pač pa je ZVU dovolila prodajo «Pastirčka». Gospodična Ferjančičeva je v zmoti, če misli, da je upravičena braniti vero med prirodopisjem in drugimi šolskimi urami in zanemarjati s tem strokovni pouk. Pa to še ni vse. Da bi uspele prireditve, poučujejo v šoli namesto risanja, slovenščine in drugih šolskih predmetov versko petje, deklamacije in prizorčke, katerim prisostvujejo celo gospod Simoni in Baraga. Vidimo, da veljajo prepovedi samo za nekatere vzgojitelje. Ali moremo starši imeti zaupanje v ukrepe takih šolskih oblasti?

Tudi naslednji dopis smo prejeli od staršev:

Ob začetku šolskega leta nam je ZVU poslala svoje učitelje. To so po večini ljudje najrazličnejših poklicev: sodniki, častniki, tovarnarji itd. Vsekakor zelo pisana družba, ki je gotovo svoječasno pomilovalno gledala na učiteljski stan.

Ni treba dokazovati, da ti učitelji nimajo smisla za delo ljudskega vzgojitelja, temveč jim gre le zato, da dobe le mesečno plačo. Že ob pričetku šolskega leta, smo bili prepričani, da je tak način reševanja šolskega vprašanja nepravilen in pomeni surov napad na razvoj slovenskega šolstva na STO-ju. Zato smo starši zahtevali odločno, naj pusti ZVU na šolah strokovnjake, ki jih je začela odpuščati.

Žal pa nismo v tej borbi uspeli, ker ZVU noče upoštevati naših upravičenih zahtev. Vendar pa nad vse želimo, da bi se naši otroci v miru učili in v urejenih šolskih razmerah.

Kako smo se prevarili! Danes se nam v obraz rogajo. ZVU izdaja vedno nove šolske ukrepe in odpušča in premešča slovenske učitelje in to baš ob zaključku šolskega leta. Iz vsega je jasno razvidno, kako je g. Simoni «naklonjen» slovenskim otrokom in slovenskim staršem.

G. Simoni ve prav dobro, koliko so pretrpeli naši otroci med vojno in to prav zaradi tega slabotni. Potreben je dober psiholog in pedagog, ki bo vse to razumel, in ne šušmar, ki vidi v otroku le predmet, nad katerim sme stresti svojo jezo. Popolnoma smo spregledali zlohotno namero naših šolskih oblasti. Poudarjamo zlohotno, kajti med premeščenimi in odpuščenimi učitelji so same strokovne moči, ki so skrbele za dvig slovenskih šol in ki so otrokom prirastli k srcu. Med tem pa ostajajo na službenih mestih najslabši učitelji, brez strokovnega znanja, čeprav se stalno starši pritožujejo nad njimi. Spoznali smo, da za naše šolske oblasti ni šola zaradi otrok, pač pa zaradi oseb, ki so jim hlapčevsko vdane. Otroci so naši, mi smo jih pokrcali v življenje, mi smo odgovorni za njihov telesni in duševni razvoj. Zato ne bomo več trpeli, da bi nam vsiljevali nesposobnih in lahkomiselnih ljudi v naše šole samo zato, da bi zavirali razvoj slovenske mladine in spravili slovensko šolo ob ugled. Slovenski Primorec ni mehkužen, trda fašistična pest je oskrunila še mlečno njegovo lice, zato ne pozna strahu, ko gre zato, da brani svoje kulturno žarišče, to je slovensko šolo. Starši se zavedamo, da je to naša najvišja dolžnost in pravica. Življenjsko pot naših otrok bomo mi usmerjali in nihče drugi.

22. junija PIONIRSKI DAN V LIPICI

ŠPORTNIKI!

Sporočilo tržaškega odbora za festival v Pragi

Sportne tekme vseh disciplin, ki bodo v Pragi, so razdeljene v dve skupini:

a) Tekme športnikov, ki so včlanjeni v posamezne državne fizkulturne organizacije, članice Medržavnega olimpijskega odbora.

b) Tekme za nevčlanjene športnike.

Zato bodo tisti zmagovalci tržaškega festivala, ki so včlanjeni v državnih fizkulturnih organizacijah tekmovali v Pragi v tekmah včlanjenih športnikov, ostali pa v tekmah nevčlanjenih športnikov.

Užaljeno ljudstvo zahteva pravico

Nabrežinci so poslali protestna pisma ZVU s 1500 podpisi

Kako globoko so užaljeni domačini zaradi zaplembe Ljudskega doma v Nabrežini s strani ZVU, nas prepričujejo številna protestna pisma z nad 1500 podpisi, ki jih je demokratično prebivalstvo poslalo ZVU.

Ukrep, ki ga je izdala ZVU, da se zapleni dom antifašističnih organizacij kljub pravnoveljavni najemni pogodbi, tolmači prebivalstvo kot ukrep načrtnega preganjanja vsega, kar je resnično demokratično. Stališče, ki ga ima ZVU že od prvega dne svojega upravljanja na tem teritoriju do ljudskih ustanov, povzroča nezaupanje prebivalstva do take uprave.

Iz protestnih pisem je nadalje razvidno, da antifašistično prebivalstvo odklanja take metode. Zagotavlja tudi, da ne bo klonilo, ne bo odnehalo, čeprav se ZVU pri tem poslužuje policije, v kateri se krijejo še vedno ljudje s fašistično vzgojo, ki nam je dobro poznana po svoji brutalnosti.

Svojo «zanesljivost» je CP morda pokazala s tem, da je uporabljala oboroženo silo, ko smo branili naše antifašistične ustanove? Temu, kakor tudi drugim, sličnim vprašanjem je naše ljudstvo že zdavnaj našlo odgovor.

Mladina Arzenala razkrinkuje saboterje festivala v Pragi

Prejeli smo prepis protestnega pisma mladine iz tržaškega arzenala, ki ga v celoti objavljamo.

Izvedeli smo, da tržaški odbor za mladinski festival v Pragi še do danes ni prejel odgovora na njegovo prošnjo za športne prostore; izvedeli pa smo tudi, da je Avtonomni zavod za turizem in letovišča odbil njegovo prošnjo za Okrašeno utrdbo (Bastione fiorito) na gradu Sv. Justa, medtem ko je isto podjetje že večkrat dalo na razpolago raznim nacionalističnim organizacijam. To jasno dokazuje, da hočejo nekateri sabotirati iniciativo mladine našega ozemlja, ki se z velikim navdušenjem pripravlja za festival v Pragi, kjer bo tekmovala s mladino vsega sveta in zastopala našo mladino in vso ljudstvo Tržaškega ozemlja.

Zaradi tega ogorčeno protestiramo proti zahrbtnim manevrom dobro poznanih skupin, s katerimi bi radi ubile naše navdušenje in pripravo za svetovni mladinski festival v Pragi.

Sledi 59 podpisov

S svojim protestom je mladina iz tržaškega arzenala ponovno razkrinkala podtalna delovanja tistih, ki hočejo sabotirati navdušene predpriprave mladine Tržaškega ozemlja za svetovni mladinski festival v Pragi. Toda kljub vsem zaprekam se bo mladina še z večjim navdušenjem pripravila za praški festival.

Glavne priče ni, kaj bo?

Razprava proti Lonjercem se nadaljuje

Včeraj zjutraj je začela razprava ob pol enajstih. Vse je čakalo že skoraj imenitno glavno pričo Carlija Ivana, ki ga pa ni bilo. Namesto njega je državni tožilec z nervoznim glasom prebral dve uradni policijski obvestili. V prvem je inšpektor De Giorgi javil, da je priča v četrtek popoldne pred pričevanjem, neznano kam izginila. V drugem poročilu pa je javil, da je priča zbolela. Zato je državni tožilec predlagal, da bi pričo zaslišali na njegovem domu. Udovičev branilec, advokat Mussafia pa je predlagal, da bi sodišče zaslišalo še neko Udovičevo razbremenilno pričo, ki bi pojasnila Svabovo zadržanje do OF pod nemško okupacijo.

Po krajšem posvetovanju, je sodišče sklenilo zaslišati pričo Ivana Carlija na njegovem domu. Odbilo pa je predlog advokata Mussafia, da bi zaslišali pričo Josipa Pavlico. Obenem je sodišče odgodilo razpravo do ponedeljka, 16 t. m. ob 9. uri.

Ezuli si puščajo prevročo kri

V gostilni «Ritrovo marittimo» v ul. Corsica št. 3, se skoraj vsak večer zbira «cvet» istrskih begunc. Proti polnoči se vname v tej gostilni prepir, kot se pač spodobi za lokale, kamor zahajajo slični gostje.

Tudi predsinočnjim so se zbrali pri dveh mizah begunci. Eno omizje, ki je bilo že bolj vinjeno, je začelo prepevati šovinistične pesmi in izzivati druge goste. Ker pa jim tovariši pri sosednji mizi niso pomagali, se je vnel prepir med njimi in so se napadli z noži. V pretepu je bil težko ranjen Luigi Sepuca iz Pazina, dočim sta odnesla lažje poškodbe Giovanni Scocchi iz Pazina in Giovanni Lazzari s Cresa. Policija je aretirala štiri najbolj vročekrvne pretepače.

Med razpravo je obtoženec zbežal s sodišča

Včeraj zjutraj je začela pred zavezniškim vojaškim sodiščem pod predsedstvom majorja Bayllissa razprava proti trem obtožencem, ki so bili zapleteni v tihotapsko afero s cigaretami. Obtožena sta bila dva policijska agenta in nek šofer. Pri glavnem krivcu policistu narednику Scalameri, so našli dne 5. maja t. l. 1886 paketov cigaret po 20 komadov, 6 škatel po 36 komadov in 12 škatel po 50 komadov in še milo vojaškega izvora. Obtoženi Scalamera se je zagovarjal, da je te cigarete zaplenil na nekem avtomobilu, s katerim so tihotapci prenašali cigarete v Italijo. Ker pa je sumil, da so v to tihotapsko afero zapletene tudi višje osebe na civilni policiji, ni hotel ničesar javiti svojim predstojnikom, ker je hotel sam začeti s pretskavo. Zaradi tega je tudi skril doma blago.

Ta je bila predebela tudi za zaveznike. Sodišče je obsodilo Scalamero na pet let ječe in 60.000 lir globe, ker je hotel oblatiti med procesom nekega višjega oficirja civilne policije in ker je kvaril njen «ugled». Obtoženec Ferrozzi, narednik civilne policije je bil obsojen na 10.000 lir globe, ker je dajal slab vzgled svojim podrejenim. Obtoženi šofer Torresani, ki je bil začasno na svobodi, je med razpravo, ko je videl, da mu slaba prede, enostavno izginil s sodišča. Za njim je izdalo sodišče tiralico.

Kako je z municijo na Občinah

Pred dnevi smo pisali, da so na Občinah odkrili v nekem rovu veliko zalogo municije.

Prav za prav to ni bilo nobeno odkritje, ker so za to zalogo vedele tako zavezniške vojaške oblasti, kakor civilna policija. Ljudski odbor na Občinah nam poroča, da so že jugoslovanski vojaki leta 1945 pobrali to strelivo, ki je ležalo na Občinah in v okolici, ter so ga potem složili v bližini postaje. Ko so potem junija odšli, je predsednik odbora svetoval zaveznikom, naj bi to blago odstranili. Ostalo pa je le pri obljubah in končno so ljudje sami speljali nevarno blago v podzemeljske rove in ga zazidali. Pozneje je prišel nek angleški oficir in potrdil, da so ljudje dobro opravili delo. Obljubil je tudi, da bodo kmalu prepeljali municijo drugam. Poznaje seveda ni bilo nikogar in so stvar pozabili.

Tako se je sedaj zgodilo, da je nek policaj «odkril» strelivo in orožje, za katero so vsi vedeli, saj so bili pri prevozu zadnjega voza, ko je neka granata po nesreči eksplodirala, celo štirje domačini mrtvi.

Fiat 1500 so odpeljali

Tatovi so prejšnjo noč vdrli v skladišče podjetja Bino Barbi v u. Burlo. Tam so našli lep avto Fiat 1500. Brž so izrabili priliko in, ker so imeli s seboj šoferja, kot se za moderne tatove spodobi, so se lepo odpeljali z avtomobilom na prosto. Doslej jih še ni bilo nazaj. Podjetje ima okrog poldrug milijon škode.

Žveplo je gorelo

Predvčerajšnjim popoldne okrog 16. ure se je ustavil v ul S. Caterina kamion, na katerem je bilo okrog 20 stotov žvepla. Nekdo je vrgel z bližnje hiše cigaretni ogorek, ki je zapalil tovor. Kmalu je bila vsa ulica v dimu in ljudje so se začeli dušiti. Prišli so gasilci, katerim se je po enournem delu posrečilo pogasiti ogenj. Škoda znaša okrog 250.000 lir.

Odiseja tržaškega Slovenca

Iz zbiralnega centra Adi Ugri, v bivši italijanski Vzhodni Afriki nam piše tržaški Slovenec Mirko Ferlugà:

Čeprav teče že tretje leto po končani vojni, moram s svojo ženo in otroki še vedno čutiti in trpeti tu v Afriki. Od 1927. leta sem bil skoraj stalno pri vojakih. Sedaj mi pa niti ne dovolijo povratka v svojo domovino. Angleži me smatrajo za Italijana, Lahi me nočejo, ker sem Slovenec, do Jugoslavije se ne morem obrniti, ker sem iz Trsta. Ena hčerka mi je umrla in je pokopana v Gondarju. Trpeli smo veliko pomanjkanje in prodal sem vse, kar sem imel, tudi poročne prstane. Veliko mesecev sem bil brezposeln in smo životarili v taborišču. Pa tudi kadar delam, se zasluži komaj za hrano in za streho. Do obleke ni moči na noben način in moramo krpati, kar nam je še ostalo.

Tukaj smo vsi mnenja, da nočemo več Italije v Trstu; upamo, da bomo sedaj dosegli svoje pravice in da se bo v Trstu bolje živelo. Živeli vsi Slovenci!

Sedaj, ko je ureditev Julijske krajine že dokončno urejena, bi morali zavezniki vrniti tudi tiste naše ljudi, ki še vedno životarijo v tujini, kamor jih je razmetal fašizem in zadnja vojna. Če vračajo nemške in italijanske ujetnike, bi morali še prej poslati domov tiste, ki so bili žrtve nacifašizma in so morali trpeti prav zaradi svoje dosledne borbe proti njemu. To je najmanj, kar je tako zvana «zapadna demokracija» dolžna storiti do svojih zaveznikov.

Rojstva, smrti, poroke

Dne 13. t. m. se je rodilo 8 otrok, umrlo je 13 ljudi, porok pa je bilo 15.

Zborovane istrskih zadrugarjev

V nedeljo, 8. t. m., so se zbrali v Izoli člani zadrug iz Kopra, Izole in Pirana z namenom, da se pogovorijo o dosedanjem delu ter bodočem poslovanju.

Istra pridela mnogo več zelenjave in sadja kot je potrebne za Trst in bližnjo okolico. Istrski kmetovalec je izvažal v Trst komaj 30% svojih pridelkov. Iz tega nujno sledi zahteva po novih tržiščih, kjer se bo to blago lahko vnovčilo ali zamenjalo za druge proizvode, zlasti industrijske. Upoštevati je treba predvsem Jugoslavijo in Srednjo Evropo. Na vsak način se je treba izogniti položaju, ki je nastal z okupacijo l. 1918. Italija je takrat postavila na tržaški trg ogromno množino južnega sadja in povrtnine ter je s tem prizadejala istrskim kmetom težak udarec, ki zaradi neorganiziranosti nakupa in prodaje niso mogli vzdržati konkurence. Posledica tega je bilo vedno hujše obubožanje, beg v tovarne in prodaja kmetij na dražbi. Vsaka samopomoč kmetov v zadrugami je bila onemogočena, ker je bila vsa trgovina s kmetijskimi pridelki v rokah «kmetijskega konzorcija», kjer so sedeli razni fašistični špekulanti, ki so kmete načrtno in neusmiljeno izkoriščali.

Z osvoboditvijo so se zadruge obnovile in po potrebi postavile nove. Kmetje so se teh zadrug oklenili, ker so v njih videli izhod iz težkega položaja. Vendar se je iz dosedanjega poslovanja pokazala potreba po novih načinih dela. Pred vsem je naloga zadrug, da zboljšajo način odkupa ter nudijo kmetu vse ono, kar potrebujejo. Uvesti mora hitro odpremo blaga ter paziti na sortiranje, da bo šlo na trg samo izbrano blago, drugovrstno pa se naj predela. Zadruga mora razširiti svoje trgovske zveze že pred nastopom sezone. Usposobiti je treba dovolj kadrov za vodstvo in poslovanje. Izločiti vse one, ki na kakršen koli način ovirajo delovanje zadružnih ustanov.

Poudariti je treba, da se mora za te naloge zanimati ne le vodstvo zadrug, marveč vse članstvo in tudi kmetje, ki pa morajo nadzirati delo svojih zadrug.

Ves potek zborovanja je pokazal, kako so taki sestanki potrebni. K besedi se je priglasilo okrog 30 govornikov.

Prostovoljno delo na Lijaku

V okviru petletnega načrta se vrši na Goriškem kanalizacija šempaskega polja. To delo je eno izmed največjih del v zgoraj navedenem načrtu.

Dela so se pričela prve dni tega meseca in dobro napredujejo. Pri teh delih je bilo v začetku zaposlenih preko 130 mladih ljudi, ki sestavljajo mladinsko brigado. Te dni so se tej brigadi pridružili še dijaki ajdovske gimnazije, v kratkem pa pride na delo še mladinska brigada iz Ljubljane.

Za nedeljo se pripravlja velika množična udarniška akcija vsega goriškega okraja. Računa se, da bo prispelo okoli 3000 ljudi, ki bodo otvorili množično udarniško delo.

KOLEDAR

Sobota, 14. junija
Bazilij, Metod.
Sonce vzhaja ob 5.10, zahaja ob 20.54. Dolžina dneva 15.44.
Jutri 15. junij
Vid, Dragomir.

Spominski dnevi

1941 so bile po Savinjski dolini izvedene prve napisne akcije.

1886 je umrl slavni ruski dramaturg A. N. Ostrovski.

Sv. Vid dežja ne daj,
da bo lepe žetve kaj.

Sprejemni izpiti

Ravnateljstvo slovenske nižje trgovske strokovne šole in ravnateljstvo nižje slovenske industrijske strokovne šole v Trstu sporočata, da se prično sprejemni izpiti za I. razred, kakor tudi privatni izpiti za vse ostale razrede ter nižji tečajni izpit v torek dne 1. julija t. l. ob 14. uri v šolskih prostorih, via Corsica 24-I.

Sprejemni izpiti za I. razred v slovenskem nižjem dvoletnem industrijskem tečaju v Nabrežini se pričnejo 1. julija t. l. ob 9. uri v šolskih prostorih v Nabrežini.

Prijave se vlagajo pri šolskem vodstvu, kjer se dobijo tudi vsa potrebna pojasnila.

Izidi sindikalnih volitev

z dne 12. junija t. l.: Gradbeno podjetje Pavan in Giungi — delegati: ES 12, DZ 8. Gradbeno podjetje Anonima — delegati: ES 1, DZ 0. Gradbeno podjetje Schwend (ex Mazzorana) — delegati: ES 2, DZ 2.

Zborovanje SIAU I. okraja

Jutri, 15. t. m. ob 9.30 bo v dvorani Kina ob morju (cinema del Mare) veliko zborovanje, ki ga organizira SIAU I. okraja. Tov Ferlan bo govoril o aktualnih vprašanjih. Vabimo na zborovanje vse člane in prijatelje.

Izlet v Škocjan

V nedeljo, 15. t. m., bo skupni izlet članov sindikata prosvetnih delavcev v Škocjan. Avtobus bo odpeljal ob 8.30 iz ulice Fabio Severo.

Izlet na Snežnik (m 1796)

Planinsko društvo v Trstu priredi v nedeljo, 15. t. m., izlet na Snežnik. Odhod ob 6. uri iz ulice Fabio Severo. Vožnja s kamionom stane 350 lir. Vpisovanje in pojasnila v trgovini Visini v ul. Roma 15 in v čevljarni Pirc v ulici Settefontane 5.

Izlet v Trentarsko dolino priredi CAT v nedeljo, 15. t. m. Vpisovanje in pojasnila v ul. Conti 11, od 18. do 20. ure.

Prireditev na Kolonkovcu

V nedeljo, 15. t. m., bo na Kolonkovcu v gostilni «Bako» od 16. do 20. ure velika vrtna veselica, kjer bodo nastopili pionirji in odrasli, kakor tudi pevska zbora «Rota» in «Zmaga». Igrala bo tudi godba. Po 20. uri bo ples na odprtem.

Vrtna veselica v Škednju

Ital. kultur. krožek iz Škednja bo imel v nedeljo, 15. t. m. ob 15 uri vrtno veselico. Sodelovala bo Rinaldijeva godba, ital. pevski zbor pod vodstvom tov. Occinija ter slov. pevski zbor pod vodstvom tov. Pertota. Poleg druge zabave bo še srečolov z bogatimi dobitki, ples, itd.

Najem, odpust in vpis delavcev

ZVU javlja v splošnem ukazu št. 108:

Brezposelni delavci se morajo javiti vsak mesec na delovnem uradu, kjer bodo potrdili njihovo kontrolno izkaznico s pečatom in podpisom. Odlok je stopil v veljavo 11. t. m.

Sprememba pri poljedelskem inšpektoratu

Z odlokom št. 78, je ZVU razveljavila imenovanje dr. Ivana Gonana za podnačelnika in nadzornika tržaškega področja za poljedelstvo, ker je dr. Gonan z drugim odlokom imenovan za statističnega inšpektorja za poljedelstvo.

Vremensko poročilo

Tlak 765, toplota 20.3, 25, 20.1, veter 20 km na uro, morje razgibano, toplina morske vode 20.3.

SLOVENSKO NARODNO GLEDALIŠČE

priredi v ponedeljek, 16. t. m., ob 20. uri dolgo pričakovano dramo v šestih slikah

VIA MALA

v gledališču Nazionale v TRSTU.

Ob tej priliki bodo proslavili 25-letnico gledališkega udejstvovanja režiserja in igralca Milana Košča. Predprodaja vstopnic je v knjigarni Stoka v ul. Milano.

Vrtna veselica pri Sv. Ivanu

Jutri, 15. t. m. bo v krožku «Škamperle» velika vrtna prireditev. Na sporedu je zborovsko petje, igra, šaljive točke, loterija, itd. Pri loteriji prvi dobitek blago za obleko.

CENE NA ŽIVILSKEM TRGU

Trst 13. junija

Živila kg	Cene na debelo lir	Cene na drobno lir
Krompir	32-40	36-45
Grah	45-70	60-90
Stročji fižol	70-90	100-120
Bučke	20-40	38-50
Kumarice	30-55	35-72
Jedilna pesa	22-28	30-44
Radič	25-55	50-80
Solata	15-25	20-40
Špinača	25-35	40-50
Čebula	30-35	36-40
Paradižniki	100-125	130-160
Korenje	55-70	80-90
Češnje	20-50	48-100
Marelice	130-150	160-170
Breskve	—	200-220
Slive	30-45	48-60-70
Hruške	—	120
Borovnice	—	160
Grozdičje	50-60	180-200
Pomaranče	—	48-68
Limone	—	30-32
Jajca (kom.)	28-30	

Radijski spored

Soboto, 14. junija

TRST II.

11.30 Lahka glasba. 12.00 Kulturno predavanje. 12.15 Partizanske in narodne pesmi. 13.00 Plesna glasba. 13.48 Zdravniška oddaja. 14.00 Pestra glasba. 17.30 Plesna glasba. 18.15 Srbske in hrvatske melodije izvaja na harmoniko Guteša. Mladen. 18.30 Straussovi valčki. 18.45 Kulturne aktualnosti. 19.45 Napoved časa. Poročila 20.00 Slavni solisti. 20.15 Sodobni ruski skladatelji. 23.30 Čitanje sporeda za prihodnji dan. 23.35 Polnočna glasba.

KINOPREDSTAVE

ROSSETTI. 16.00: «Poti velikanov», B. Stanwick in Mc. Crea.
SUPERCINEMA. 16.00: «Junaki v senci», A. Ladd, Fitzgerald in Knowles.
KINO OB MORJU. 16.00: «Sodišče narodov». Nürnberški proces. Ruski dokumentarni film.
IMPERO. 16.00: «Pesem življenja», Alida Valli.
VIALE. 16.00: «Ob divni zori», Rdeče kožcev».
MASSIMO. 15.30: «Kralj rdečih kožcev».
ODEON. 15.30: «Vedno te bom ljubil».

***

KINO V NABREŽINI predvaja od sobote, nedeljo in ponedeljka sovjetski film «Prisega».

Odg. urednik DUSAN HRESCAK
Tisk Stabilimento Tip. Triestino

FIZKULTURA

Jutri na Montebellu

medržavne motorne dirke

Jutri dopoldne od 17. ure dalje bodo na Montebellu meddržavne motorne dirke, ki se jih bodo udeležili najboljši specialisti v dirt-track disciplini, z Avstrijci in Jugoslovani na čelu. Po še nepotrjenih vesteh pa bodo dirkali tudi češkoslovaški motociklisti. Avstrijsko moštvo bodo sestavljali dirkači Pölzl, Dirtl, Deimel, Orlich, Rott in Karner. Med Jugoslovani pa bodo Tržačanom že znana imena, kot so: Ljubljančan Mrak in Zagrebčani Babič, Metz, Smolčič, Vukovič in Dobrinič.

Ostali jutrišnji šport v znamenju nogometa

Jutrišnja športna nedelja bo potekla v znamenju nogometa. Za pokrajinsko prvenstvo bo škedenjska enajstorica igrala z nogometaši iz Gradiške, ki bodo nedvomno trd oreh za Škedenjce. Moštvo Gaslinija, ki je v prvi tekmi s Tovarno strojev poraženo zapustilo igrišče, bo jutri napelo vse sile in se poskusilo revanširati. Montebello pa bo sprejel v goste Izolo. V Pulju bodo domači nogometaši odigrali tekmo z goriškim moštvom, ki že tri nedelje ni beležilo negativnega rezultata.

Spored - *Openско igrišče:* ob 9. uri Škedenj-Gradiška; ob 10.30 Gaslini-Tovarna strojev; ob 17.30 Montebello-Izola. *V Pulju* ob 16. uri Pulj-Gorica. *V Raši* ob 17. uri Raša-Ronke. *V Kopru* ob 16. uri Milje-Tržič.

Za finale okrožnega prvenstva bosta imeli to nedeljo enajstorici Rojana in Magdalene lahek posel, zato pa bo toliko bolj vroče na tekmi med Primorjem P in Costalungo.

Spored - Openско igrišče: ob 14 uri Rojan-Alma Vivoda; ob 15.45 Rdeča zvezda-Magdalena; ob 18 uri Primorje P-Costalunga.

Pokal «Vatovec Zvesti». Najzanimivejša tekma bo nedvomno kraški derby med enajstoricama iz Sežane in z Opčin. Obe enajstorici se za to tekmo mrzlično pripravljata.

Spored - V Sežani ob 17. uri Sežana-Opčine. *Igrišča CRDA:* ob 8. uri Škorklja-Škedenj B; ob 9.15 Rojan B-Tovarna strojev B; ob 10.30 Greta-Primorje D; ob 13.15 Acegat-Col; ob 14.30 Bolniška blagajna-Tiskarji; ob 15.45 Vesna-Sv. Marko; ob 17. uri Kozman-Montebello B; ob 18.15 OMSA-Zavlje; ob 19.30 Dreher-Kraljič.

Vesna-Kozman 2:0

Kakor je čitateljem športne rubrike že znano, sodeluje v nogometnem turnirju za pokal «Vatovec Zvesti» tudi nogometna enajstorica Vesne s Sv. Križa. Tako so po dolgem premoru začeli z nogometom tudi svetokriški nogometaši, ki so v nedeljo dosegli lepo zmago nad enajstorico Kozman z rezultatom 2:0. Vesna je nastopila v sledeči postavi: Bogatec, Sirk M., Stoka, Vidoni, Sedmak M., Košuta, Purič, Sirk B, Padovan, Sedmak G., Sulčič. Gole sta zabila Purič in Padovan.

ALEKSANDER BECK; 130

VOLOKOLAMSKA CESTA

Lisanka je stalno vlekla, stalno se je obračala k našemu gozdu, kot da bi tudi ona prosila: Pojdimo tja.

Bozžanovljeve besede sem si vzel k srcu, razmislil sem. Dejal sem: «Ne!» in ostro zaobrnil Lisanko od gozda.

Možje so tekli za mano, prilepili so se obme.

Nisem smel — razumite me — nisem smel sprejeti jih v bataljon. Če bi bil mogel vsaj nekoliko delati z njimi, da bi jih pripravil do discipline, da bi spravil v red to čredo ljudi, verujem, da bi iz njih postali dobri borci. Toda za to je potreben čas — tisto, česar nisem imel. Ostalo nam je le nekoliko ur do srdite borbe.

Kaj bi mogel storiti zanje? Naj odidejo, pomagal jim bom, da pridejo tja, kjer jih bodo spravili do discipline, kjer jih bodo spravili v red... Toda tu... Tu niso potrebni.

Odtrgal sem konja od gozda in, ne da bi se ozrl, sem jahal v koraku preko polja. Nekaj kratov so me ustavili naši stražarji.

Sinčenko se je vrnil:

— Povelje je izvršeno, tovariš kombat...

— Ali si sporočil po telefonu Rahimovu?

— Sem.

Počakal sem nekoliko, če ne bi morda Sinčenko še kaj povedal, če niso morda prišle kake novice od Rahimova. Toda Sinčenko je molčal.

Zamrmral sem:

— Dobro...

Približevali smo se poti, ki je vodila do Dolgorukovke in ki je vodila do naših. Tam je vzdolž ozkega prelaza patruljirala naša konjeniška izvidnica. Tej je bila postavljena naloga: neprestano kontrolirati, če je pot prosta, če ni zaprta, če ni zamašena odprtina.

Z enim koščkom srca sem še zmerom upal, da bo morda vendarle prišel ukaz, da se bomo do svitanja, dokler še biva odprtina, morda izvlekli iz zanke.

Ko sem našel stražo konjeniške izvidnice, sem vprašal:

— Kaj je novega?

— Nič.. Ni nikakih premikov, tovariš kombat.

— Kdo izmed vas pozna pot?

— Jaz.

— Tisto, ki zaobide Dolgorukovko?

— Da.

— Šel boš kot vodnik. Popeljal boš te ljudi.

Obrnil sem se k možem, ki so prisluškujoč stali naokrog, in pokazal pot:

— Tam je Volokolamsk, tam so naše edinice. Izvlekel vas bo. Pojdite.

In zasukal sem Lisanko nazaj, proti gozdu.

4.

Naenkrat so stekli za mano.

— Tovariš komandant... Tovariš komandant...

— Kaj hočete?

— Tovariš komandant... Sprejmite nas, tovariš komandant.

Odgovoril sem:

— Dovolj je bilo nereda! Ali ste slišali moj ukaz! Niti en sam tuj človek ne bo puščen na položaj bataljona.

— Po čemu smo mi tuji ljudje? Saj smo naši! Tovariš komandant, saj me vi osebno poznate. Polzunov sem. Pred vami se je z mano pogovarjal general. Ali se spominjate? *(Se nadaljuje)*

KULTURA

Pester večer radijskih sodelavcev

v Barkovljah

*V soboto so priredili sodelavci radijske oddajne postaje (2) v Barkovljah pester večer. Sodelovali so: solistka Slavica Batistuta, baritonist Dušan Pertot, basist Tone Petrovčič, člana Narodnega gledališča Ema Starčeva in Nakrst, Podkrajšek in Lea Pertotova, kot spremljevalec Gojmir Demšar ter slovenski vokalni kvintet iz Ljubljane. Program je bil prav skrbno sestavljen. Prireditev se je vršila na prostem, kar je idealno, a neprestano so jo motili cestna motorna vozila z ene strani, z druge vlak, s tretje pa cestni razgrajači, tako da ni mogla prireditev doseči tistega uspeha, ki so si ga prireditelji želeli. Vpoštevajoč motnje naše radijske oddajne postaje (2), ki je škandalozna, je nujno potrebno, da vsaj osebno spoznamo naše marljive radijske sodelavce, zato so taki večeri prav priporočljivi. Kot prvi je nastopil slov. vokalni kvintet, ki nam je zapel «Završke fante», «Na trgu», «O kresu» in «Serenado». V drugem delu pa «Mlatiče», «Bilečanko», «Jutri gremo v napad» in «Lahko noč». Kvintet je na umetniški višini glasovno, intonacijsko, v interpretaciji, v homogenosti in izgovorjavi. Mogoče bi nam v bodoče dal tudi kaj sodobnejšega. Ema Starčeva, članica narodnega gledališča, je recitirala Prešernovo «Zdravico», a Lea Pertotova Grudnovo «Barkovlje». Slavica Batistuta je prav prisrčno zapela pesem «Talcem», «Povej o čem» in arijo iz Dvorakove opere Rusalka. Velik napredek se je opazil pri baritonistu Dušanu Pertotu. Solisti ne pridejo prav za prav na prostem nikdar do prave